

"Kiel" varð tikin, tí hann hevði meiri hýsu í posanum, enn norðmenn hava ásett. Men týska reiðariíð heldur, at norðmenn gera mun á skipum

Siga norðmenn gera mismun við Svalbard

Hava teir norsku myndugleikarnir heimild til at áseta fiskiveiðireglur fyri leiðina við Svalbard, soleiðis at ein regla er galdandi fyri norsk, russisk og grønlenskt skip og ein onnur fyri skip úr Føroyum og ES-londum? Tann spurningurin endar kanska í rættinum nú

Tann 7. september kom norska sjóverjuskipið "Bergen" inn í Longyerbýin á Svalbard við týska trolaranum "Kiel". Tveir dagar frammanundan var sjóverjuskipið komið fram á trolaran, sum royndi úti fyri Hopen. Eftirlitsmenn hjá sjóverjuni fóru umborð á trolaran og kannaðu tvey hál. Tað vísti seg, at tað var væl meiri hýsa í, enn reglurnar loyva. Skiparin fekk eitt sektaruppskot upp á 15.000 krónur og reiðariíð eitt upp á 40.000 krónur, men hvørgin vildi taka við bótini.

Reiðariíð hjá "Kiel", Deutsche Fischfang-Union í Cuxhaven, vil vera við, at teir norsku myndugleikarnir gera mun á skipum, og reiðariíð umhugsar nú at fara í rættin við málinum.

-Reiðariíð er av teirri áskoðan, at teir norsku myndugleikarnir gera mun

á norskum og útlenskum fiskiskipum, og felagið umhugsar nú, um tað skal leggja málið fyri rættin fyri at fáa eina prinsipiella avgerð, sigur norskri verjin hjá reiðarinum, Hallvard Østgård. Við øðrum orðum sáar reiðariíð iva um tað umstrídda verjuðkið kring Svalbard, og tað í sær sjálvum er áhugavert.

Ymiskar reglur

Eftir sum hvørki skiparin ella reiðariíð hjá "Kiel" vilja taka við bótunum, hevur norska lógreglan koyrt málið í rættin, og rætturin í Tromsø hevur sett tað á skrána tann 20. november.

Har vil lógreglan hava rættin at staðfesta, at trolarin breyt galdandi reglu, tí hann hevði ov nógv hýsu. Eftir regluni kunnu skip hava í mesta lagi 19 prosent av hýsu í hvørjum háli, og

í teimum báðum hálunum hjá "Kiel" vóru meiri enn 30 prosent hýsa. Men reglan um tey 19 prosentini er bara galdandi fyri skip úr ES-londum og úr Føroyum. Hon er harafturímóti ikki galdandi fyri norsk ella russisk skip og heldur ikki skip úr Grønlandi, skrivur Svalbardposten.

Eftir galdandi lóg átti "Kiel" ikki at koyra trolíð útaftur, tá so nógv hýsa var í tí fyrsta hálunum, men heldur at flyta á aðra leið at royna. Men tað gjørdi skipið ikki.

Tað er her, at tað týska reiðariíð vísir á mismunin í reglunum. Enn hevur reiðariíð ikki tikið støðu til, um tað skal góðtaka bøturnar, ella tað skal fara í rættin við kravi um, at økk fiskiskip skulu fáa somu viðgerð vísandi til Svalbardsáttmálan.

Hetta kortið vísir 200 fjórðinga markið, sum Noreg setti kring Svalbard í 1977. 12 fjórðinga markið sæst eisini á kortinum

Kort: Kartverket

Svalbard

Svalbardsáttmálin, sum er frá 1920, ásetir, at borgarar úr øllum londum hava sama rætt til fiskiveiði og aðra veiði á Svalbard. Noreg tulkar áttmálan á tann hátt, at rættindini eru bara galdandi uppi á landi og út á 12 fjórðingar.

Í 1977 setti Noreg 200 fjórðinga fiskimark kring Svalbard.

Øll lond kunnu fiska innan fyri markið, men tað er Noreg, sum ásetir veiðireglurnar.

Tey seinnu árinu hevur Noreg ríkið ein meiri virknan umsitingarpolitikk á leiðunum við Svalbard, og hetta hevur fingið fleiri lond at seta spurnartekin við tað lögfrøðiliga grundarlagið undir teirri norsku áskoðanini.